

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **ORLEN Unipetrol RPA s.r.o.**, se sídlem Záluží 1, Litvínov, zast. Mgr. Janem Urbancem, advokátem se sídlem K Roztokům 364/23, Praha 6, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 12. 2024, č. j. 15 Af 5/2019-234, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á**.
- II. Žalobci **s e u k l á d á** zaplatit ve lhůtě **3 (tří) dnů** od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek (podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů) za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví, který činí podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků částku

1 000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 11. 2018, č. j. 51620/18/5200-11432-711891, zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu v Litvínově ve věci daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005. Žalobce následně podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Ten nejprve rozsudkem ze dne 28. 6. 2022, č. j. 15 Af 5/2019-137, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, zrušující rozsudek však byl na základě kasační stížnosti žalovaného zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2024, č. j. 5 Afs 201/2022-88, a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení. Následně krajský soud vydal rozsudek ze dne 16. 12. 2024, č. j. 15 Af 5/2019-234, jímž žalobu zamítl.

[2] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že v mezidobí mezi vydáním

původního zrušujícího rozsudku krajského soudu (ze dne 28. 6. 2022, č. j. 15 Af 5/2019-137) a jeho zrušením bylo žalovaným vydáno nové rozhodnutí ze dne 21. 12. 2022, č. j. 46577/22/5200-11432-709409, kterým byla stěžovateli přiznána sporná sleva na dani ve výši 313 470 474 Kč. V důsledku toho mu rovněž vznikl nárok na úrok z nesprávně stanovené daně ve výši 700 606 939 Kč. Podle § 124a zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), se vydáním nyní napadeného rozsudku krajského soudu stalo rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2022 neúčinným. Stěžovatel namítá, že již s ohledem na výši uvedených částek je zřejmá hrozba závažné újmy stěžovatele spojená s právní mocí napadeného rozsudku.

[3] Ke svému návrhu stěžovatel připojil rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2018, č. j. 51620/18/5200-11432-711891, a ze dne 21. 12. 2022, č. j. 46577/22/5200-11432-709409, rozsudek krajského soudu ze dne 28. 6. 2022, č. j. 15 Af 5/2019-137, a oznámení Specializovaného finančního úřadu o úroku z nesprávně stanovené daně ze dne 16. 1. 2023, č. j. 4420/23/4300-12712-108649.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti připomněl, že základní podmínkou pro přiznání odkladného účinku je tvrzení a osvědčení skutečnosti, že výkonem nebo jiným právním následkem napadeného rozhodnutí vznikne stěžovateli újma (a to újma významná a zároveň nikoli hypotetická). S odkazem na judikaturu pak žalovaný zdůraznil, že břemeno tvrzení a břemeno důkazní nese stěžovatel. V projednávané věci by tedy bylo nutné řádně prokázat komplexní majetkovou situaci stěžovatele, konkrétní hrozící újmu a její intenzitu předložením ucelených a vzájemně souvisejících podkladů, které by dávaly obraz o celkové ekonomické a majetkové situaci stěžovatele, včetně výkazů cashflow apod. Samotná výše sporné slevy na dani a souvisejícího úroku z nesprávně stanovené daně požadovanou nepoměrně větší újmu neprokazuje. Žalovaný odkázal rovněž na instituty dostupné v rámci placení daní (posečkání daně či její rozložení na splátky), které umožňují bezprostřední důsledky napadeného rozsudku zmírnit.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou naplněny.

[7] Odkladný účinek má charakter mimořádného institutu. Je koncipován jako dočasná procesní ochrana žalobce či stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem či jinými právními následky pro něj nepříznivého správního, resp. soudního rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[8] Smyslem institutu odkladného účinku je to, aby ve správním soudnictví ve věcech, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně vykonatelná) rozhodnutí, bylo možné výjimečně docílit, aby po dobu přezkumu napadené rozhodnutí správního orgánu nebo krajského soudu nebylo vykonatelné, resp. nezakládalo jiné právní následky.

[9] Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32; všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel zejména musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností ji vyvozuje. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Stěžovatel musí hrozbu nepoměrně větší újmy jednak dostatečně konkrétně tvrdit, ale především náležitě doložit. Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaný a podložený konkrétními důkazy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74).

[10] Stěžovatel odůvodnil návrh na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti pouhým tvrzením, že jde o velmi vysoké částky. Konkrétní výši těchto částek sice doložil, neposkytl však žádné relevantní podklady vypovídající o jeho aktuální majetkové situaci, závazcích, pohledávkách či cashflow. Neuvedl dokonce ani žádná konkrétní tvrzení, která by možnou újmu popsala. Jak již bylo uvedeno výše, není úkolem soudu, aby ze své iniciativy vyhledával dostupné informace o ekonomické situaci stěžovatele. To platí tím spíše v situaci, kdy stěžovatel ani nespécifikoval žádnou konkrétní újmu, která by mu mohla hrozit.

[11] Nejvyšší správní soud nerozporuje, že částky, k jejichž vrácení napadený rozsudek vede, jsou velmi vysoké. Absolutní výši částek, které mají být v důsledku napadeného rozhodnutí hrazeny, je však vždy třeba vztáhnout ke konkrétní majetkové situaci stěžovatele, který přiznání odkladného účinku navrhuje. Stěžovatel v projednávané věci je akciovou společností, která dle výročních zpráv publikovaných ve sbírce listin obchodního rejstříku pravidelně dosahuje čistých zisků v řádu miliard korun. Není tedy na první pohled zřejmé, že povinnost uhradit částku přesahující miliardu korun by pro něj nutně musela znamenat závažnou újmu. Jak navíc správně poznamenal žalovaný, daňový řád poskytuje určité možnosti, jak případnou hrozící újmu zmírnit.

[12] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neprokázal, že by výkon či jiné právní následky rozsudku krajského soudu, případně žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, pro něj představovaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, není splněna hned první zákonná podmínka pro přiznání odkladného účinku. Za této situace by bylo nadbytečné zabývat se druhou podmínkou spočívající v tom, že přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[13] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[14] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[15] Pokud jde o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku (výrok II. tohoto usnesení), vycházel soud ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, publ. pod č. 4616/2024 Sb. NSS, zejména bodu [23], podle něhož tato povinnost vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit. Proto je soud ve správním soudnictví v usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku současně povinen výrokem uložit povinnost zaplatit poplatek za tento návrh, a to ve výši 1 000 Kč podle položky 20 sazebníku poplatků. Tento soudní poplatek je splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

[16] Soudní poplatek lze zaplatit:

- v hotovosti na pokladně Nejvyššího správního soudu v úředních hodinách (informace o úředních hodinách dostupné zde: <https://www.nssoud.cz/kontakty/pokladna>) nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1050301625**.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.). Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutné do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude přistoupeno k jeho vymáhání.

V Brně dne 27. února 2025

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu